

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Ohlsson, Vilhelm.; Med et Titelbillede af Karl Schrøder.

Titel | Title:

Fyraften : Digte

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Andr. Schous Forlag, 1896

Fysiske størrelse | Physical extent:

80 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

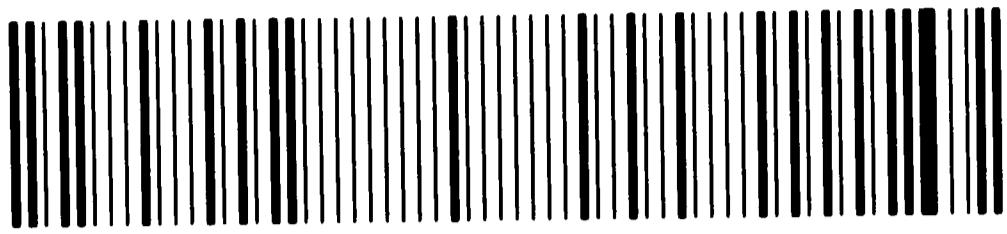
UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

59, - 402.

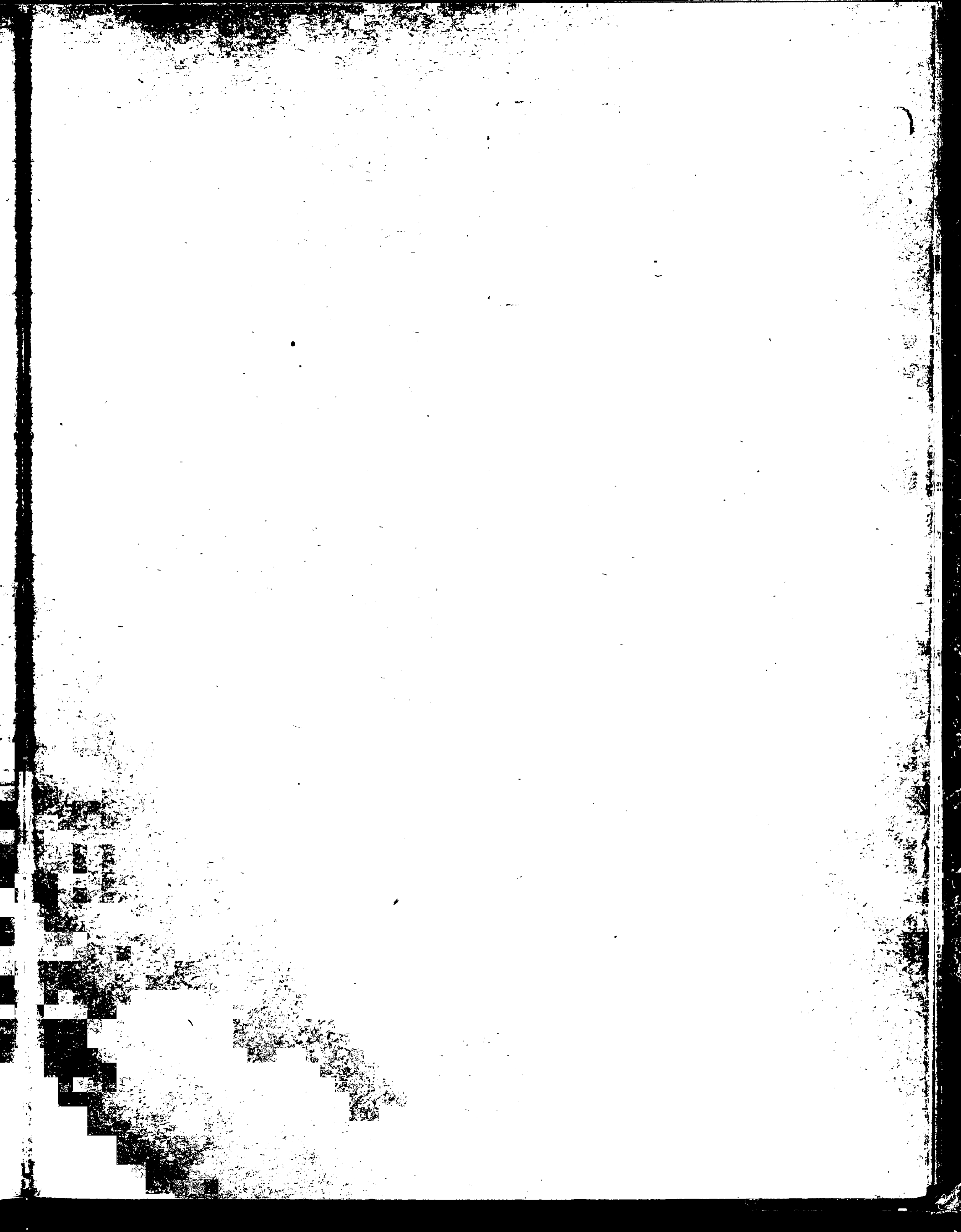
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 53 8°

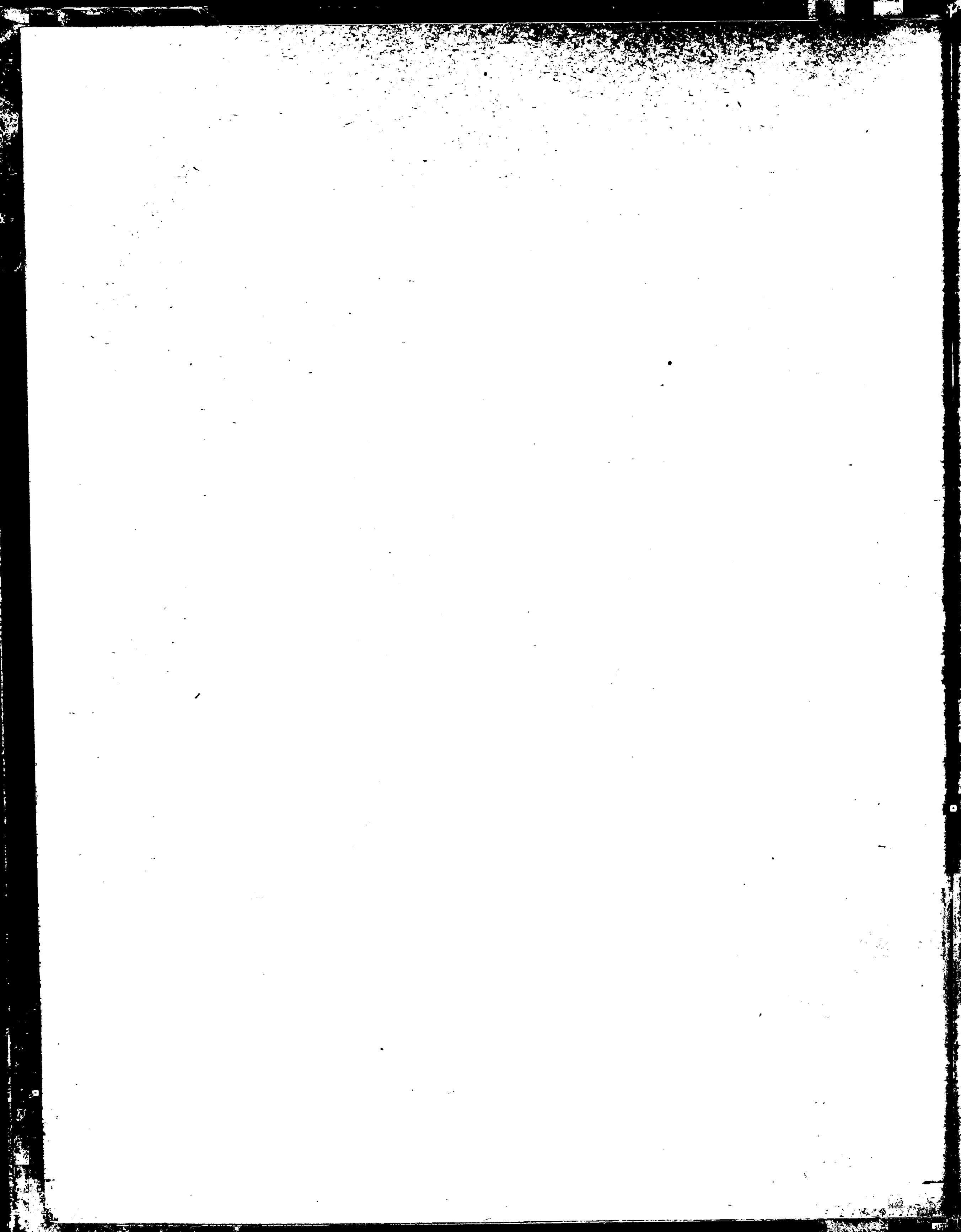

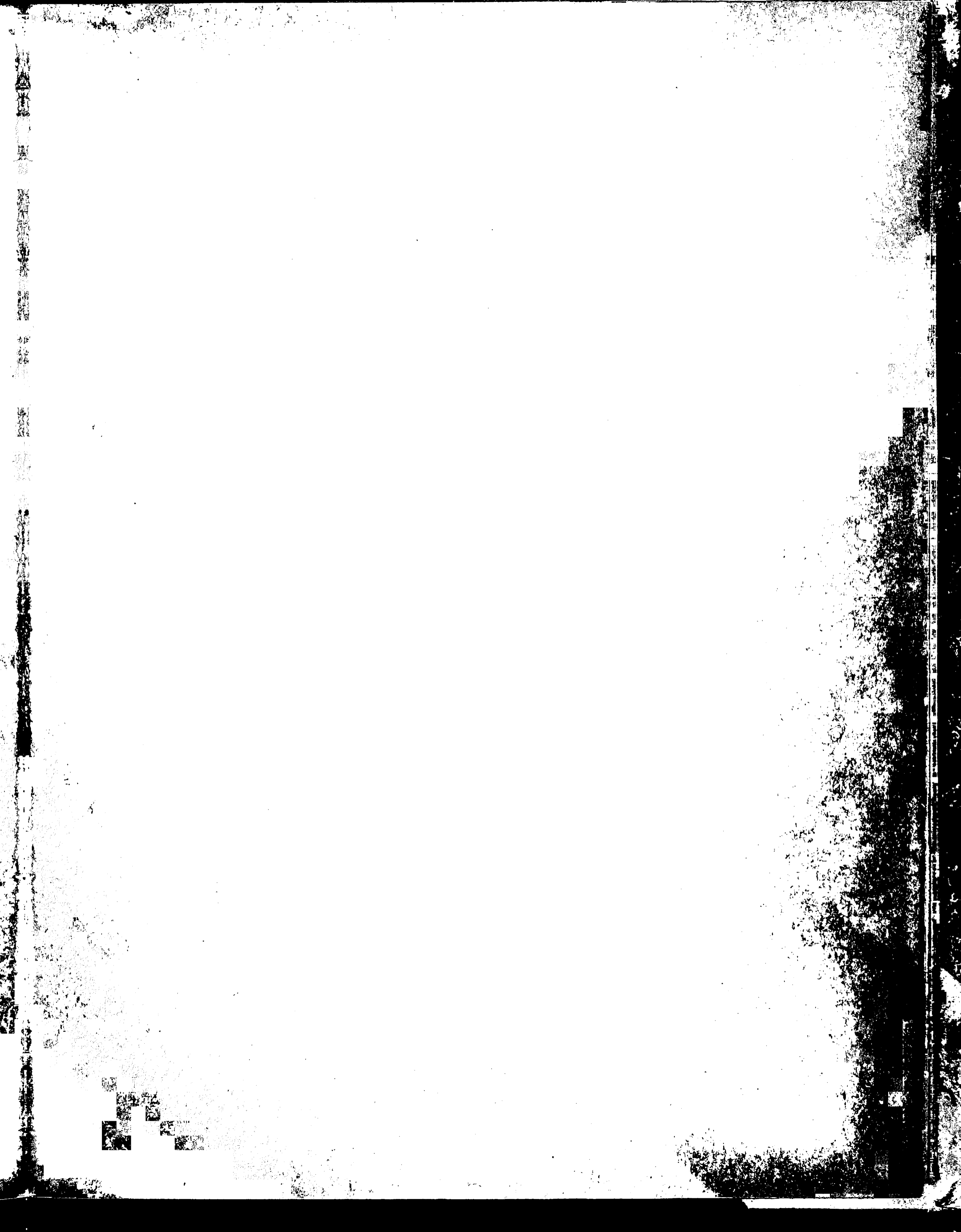
1 1 53 0 8 08424 9

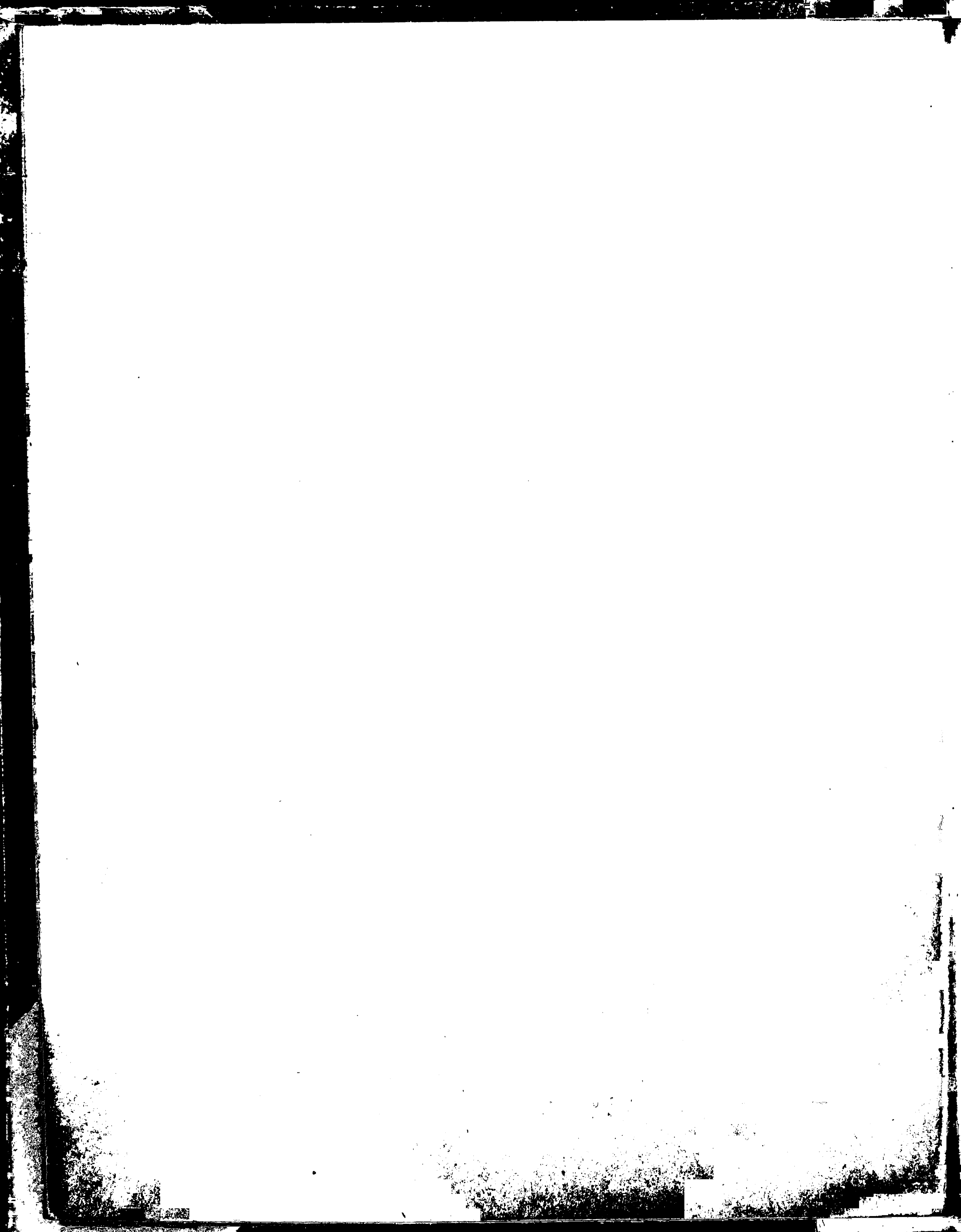
+ REX

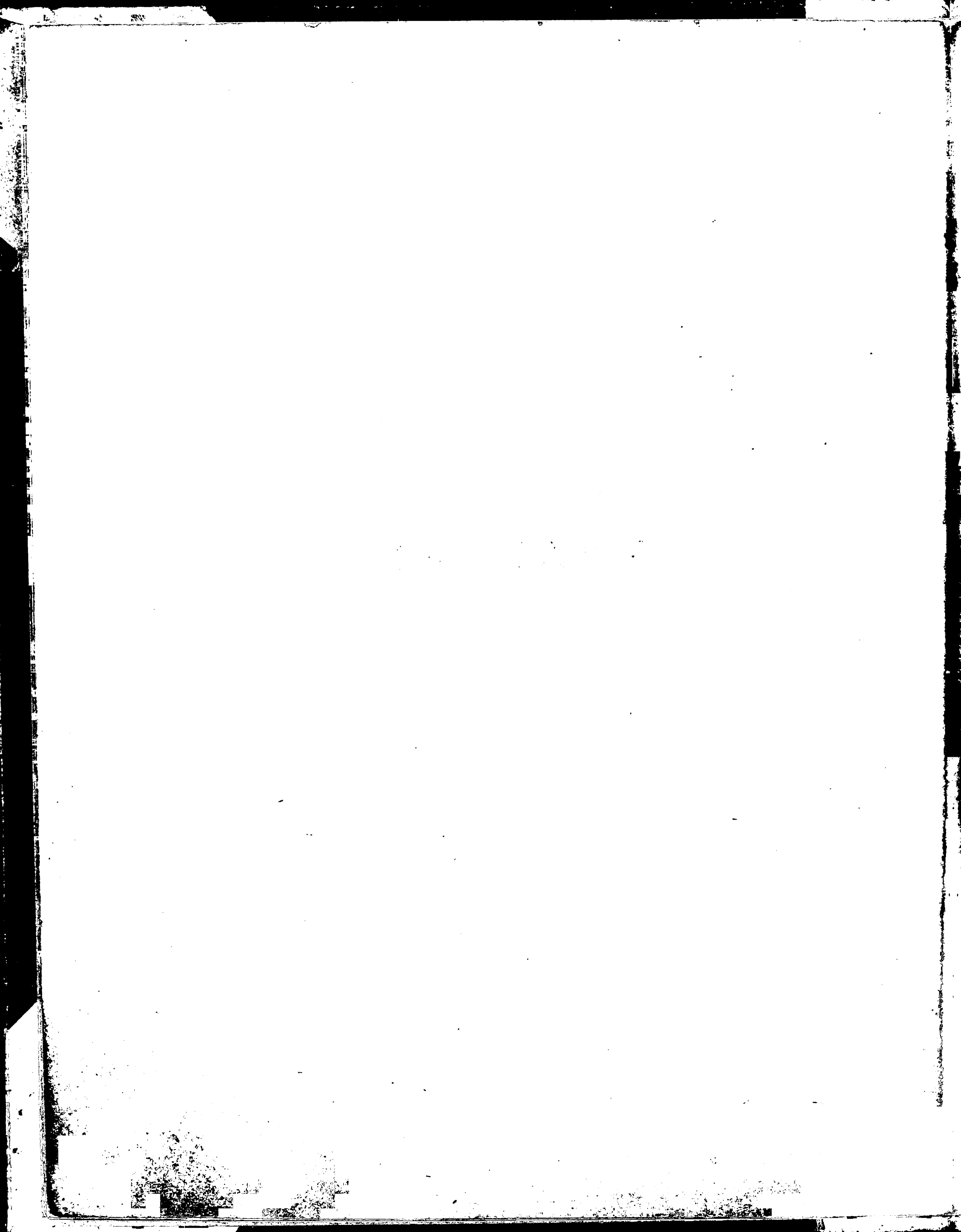

FYRAFTEN

VILHELM OHLSSON

FYRAFTEN

DIGTE

MED ET TITELBILLEDE AF KARL SCHRØDER

KØBENHAVN

ANDR. SCHOUS FORLAG

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER)

1896

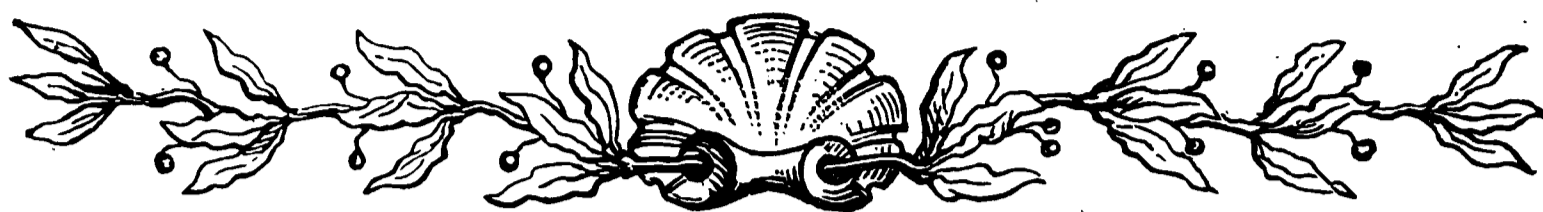
MATHEMATICA

INDHOLD.

	Side
Til dig —	1
Om Bord	3
Vandring	7
Paa Livstid	9
Strejken	12
Vaagner din Dag	18
Paa Traversen	20
Paa Vagt	22
Dødsdømt	25
Sang paa Kvisten	27
Søvnløs	31
Aftenstemning	33
Ved Solnedgang	36
Musen	38
Slider-Andagt	45
Fragment.	48
Den unge Enke.	50
Trappen	53

	Side
Aften	56
Serenade	59
Det banker —	62
Paa Hjemvejen	65
Vintersol.	68
Græsebonden	71
Til Værge, Bonde!	75
Fyraften	79

Til dig —

Til dig, der som Samson i Møllen gaar
og bærer hans raslende Lænke,
men dog trods Slidet i lange Aar
ikke har glemt at tænke —

til dig, der stirrer paa Livet ned,
hver Gang du passerer Lugen,
men ikkun ejer dets Lys og Fred
én eneste Gang om Ugen —

til dig jeg skænker min lille Bog
med alle dens brogede Tanker.
Den taler til dig i dit eget Sprog,
i den et Hjerte der banker —

Et Hjerte, der følte saa vel som dit
de klirrende Lænkens Tyngde,
men dog om Kvælden slog fuldt og frit
og havde Trang til at synge.

Men skønt jeg søgte med Kunst og Flid
at føje Rimenes Klange —
de blev vel, Børn af en Skumringstid,
kun fattige, spurvegraa Sange.

Og dog jeg haaber, at dig og fler
lidt Glæde de skænke ville,
naar Solen gaar ned, og Stjernerne ler,
og Mølleværket staar stille.

Om Bord.

Saa damper vi ud i Sundet,
og Landet glider tilbage,
og Molernes stengraa Linjer
synes i Kreds at drage.
Fyret blinker saa roligt
der inde paa Malmø Havn
— Hjemad igen til Slidets
Tyngsel og Savn!

Røghalen kaster sin Skygge
over de glinsende Vande.
Der toner Lyd som af Vovers
klingert bristende Rande.

Og agterude i Bue
Kølvandets brede Streg
— saa gaar da ikke saa ganske
sporløs vor Vej!

Dumt i Aftenens Stilhed
dybt under Dækkets Planker
Dampens evige Pulsslag
banker og banker
som Slag af en Kæmpes Hjerter
— den eneste Lyd om Bord!
Sjælen er stemt til Drømme,
ikke til Ord.

Og Drømme kommer og viger,
lykkeblide og milde,
her i Fuldmaaneskærets
vidunderlig lyse Stille

med klare Stjerner paa Himlen
og fjerne blinkende Fyr
— ak, for en fattig Slider
et Tusind-Nats Æventyr!

Jeg glemmer Slidet derhjemme,
Dagens bydende Pligter,
Kampen, hvor den er slagen,
som Fløjternes Kalden svigter,
— glemmer min aarle Vandring
gennem Fabrikens Port
herude, hvor Sundet skvulper
friskende-stort.

Jeg øjner en ensom Sejler,
hvor Himlen og Sundet mødes
— og higende Langfarts-Længsler
i Natten lønligen fødes.

Saa stirrer jeg mørkt mod Byen,
mit Slids og mit Fængsels By
— og alle de triste Tanker
vaagner paany.

Farvel, I straalende Stjerner!
Farvel, I glinsende Vover!
Farvel, du sølvhvide Himmel,
der hvælver dig højt derover!
Jeg drømte saa lyst og dejligt
paa Sundet, friskende-stort.
Drømme! lys mig paa Vandring
ind ad Fabrikens Port!

Vandring.

Altid frejdig paa din Gang!
Altid Stemmen klar til Sang!
Langt til Graad og let til Smil
lige til det sidste Hvil
— det gi'er gode Olding-Minder,
hvide Haar og røde Kinder.

Og er Lysets Stunder endt,
alle Himlens Stjerner tændt
— stryg da Smilet af din Kind,
luk den store Stilhed ind,
ret din Ryg og løft din Tanke
— Himlen holder af det ranke!

Men er alle Stjerner slukt
under tunge Skyers Flugt,
skjult i Bygens stride Regn
hver en Sti og hvert et Hegn
— tænk i Nattens Storm og Bløde
kun paa dit og Dagens Møde!

Thi naar Solen, rød og stor,
gyldner Himmel, Hav og Jord,
er til Sang dit Hjerte stemt,
alle Nattens Trængsler glemt,
og du mærker glad, du unge,
Livets Højsang paa din Tunge.

Altid frejdig paa din Gang,
altid Stemmen klar til Sang!
Verden er saa rig og stor
— hent dig Kys og fagre Ord!
Men paa Vejens mange Mile
hent dig ogsaa — Ret til Hvile!

Paa Livstid.

Jeg ser den sorgfulde Mands-Profil
med Fangehætten i Panden;
Kroppen sjunken i dødstræt Hvil
og Hænderne tungt i hinanden.

Masken er løftet, som skjulte hvert Træk,
og som Dagen igennem blev baaret.
— Jeg ser et Øje, hvor Glansen er væk,
og hvor alt det hvide er aaret.

Et Øje, hvor Flammen forlængst er slukt,
dog endnu svagt kan det gløde
— jeg aner en Angers smertende Tugt
for et Letsinds usalige Brøde.

Et Øje, hvor Flammen forlængst er slukt,
dog endnu svagt kan det gløde
— jeg aner en Sjæl, der paa higende Flugt
mod Muren slog sig til Døde.

Til Døde? Nej saaret, saa vildt den skreg
i dyb og uendelig Kummer;
saaret af Mindernes lyse Leg
i Nattens urolige Slummer;

pint af Tankernes myldrende Hær,
der kommer i Aftenstunden
bag Solens sidste bristende Skær
og træder og tramper i Vunden.

Og Dage vil kæde sig sammen til Aar,
Aar, som de, der er gaaede,
til Døden skyder de tunge Slaar
og bruger sin Ret: at benaade.

Strejken.

Tre hundred stod vi derude
og vented os ikke stort,
mens to Kammerater banked
tungt paa Fabrikens Port.
Pladshunden rasende gøed
i Portens hvælvede Rum.
Fabriken selv laa saa stille,
saa dødsensstille og stum.

Derinde, hvor alting dirred
ved Stemplernes jagende Gang,
hvor hundred Hamre slog Gnister,
og hundrede File sang,

hvor alting drejed og svinged,
som var det hele forrykt
— dèr var nu alting Hvile,
og Støvet lagde sig tykt.

Og Essens Flammer ej lysned
mer det vældige Rum:
i Kedlernes fem Kolosser
var døde de kendte Brum;
dèr lå de med Naglernes Ringe
paa Rad med sluknede Fyr,
store, kolde og tunge
— næsten som døde Dyr.

November-Snefoget hvirvled
omkring os og sløred vort Blik
og talte til os om Vintren,
der isnende mod os gik,

om Kulden, der kender hver Sprække,
om Sultens jærnhaarde Tugt
— tungt faldt der Slag paa Porten,
som stadig var laaset og lukt.

»Hvad vil I?« öppe fra Vindvet
löd klart Fabrikantens Ord.

»Tred've Öre i Timen!«
skreg vi i taktfast Kor.

»Naa, naa — I slaar a', Börnlille!
dog husk, det er jeres Krig.
Den gamle Lön — hvis ikke —
med mig er der intet Forlig.«

Hundreder Næver rakes
mod Vindvet, som hastig blev lukt.
Snefoget peb saa lystigt
paa sin kaade, sorgløse Flugt.

Pladshunden kradsed paa Porten
og hyled og rased og sprang.
— Vi saa mod Fabriken Ruder,
som var det for sidste Gang.

Saa gik vi tavst fra hinanden,
drev nølende hver til sit,
mens Huse, Gader og Veje,
alting blev vinterlig hvidt.
Jeg tænkte paa Konen derhjemme,
paa Karl, min eneste Dreng:
»Aa Herregud for en Vinter,
den bliver sikkerlig streng.«

Vor Strejke var ingen Parade,
ej heller en Kamp paa Trods
— de tred've Øre i Timen,
det var Livet og Lykken for os.

Dog først, da jeg sad derhjemme
og vejede for og imod,
fik atter jeg Haabet tilbage
og atter Ild i mit Blod.

Jeg saa' paa min Kone, der pusled
saa mild og trofast omkring,
paa Drengen, der sad og leged
og aned slet ingen Ting.
Jeg saa paa hans runde Arme
— Knægten var sund og rød —
og lettere drog jeg Vejret:
med os har det ingen Nød.

— — — —

Ja, Strejken vared jo længe,
med Nød vi Slidere vandt,
og nu kan vi ikke klage,
det er baade sikkert og sandt.

Min Kone og jeg os klared,
vi havde jo prøvet det før.
Men Drengen, Drengen! — den Strejke
skrev Dødens Kors paa min Dør!

Vaagner din Dag —

Vaagner din Dag med Sorg i Sind,
kast dig modig i Slidet ind.
Og hver en Vaade, hvor vildt den flommer,
stilner mødig, naar Kvælden kommer.

Ødet Time gi'er bitter Nag.
Smilet gror bag en slidfuld Dag.
Ve dig, Ven, naar din Dag er runden,
og du ikke har Smil om Munden.

Smil om Munden og Fred i Sind,
naar Livets Fyraften ringes ind.
Smil om Munden, trods Afskeds-Sorgen
— hver veltjent Slummer har sit: i Morgen.

Paa Traversen.

Nu synker Sol bag Byens Silhuet
— ranke Spir og runde Kupler —
nu kommer Timen, da jeg tavs og træt
kan drømme, uden Tanken let
paa Foden snubler.

Og spredt paa Aftenhimlen fjernt og nær
— klare Himmel i September —
de første Stjerner i det sidste Skær
af denne Dag, som lun og kær
sin Aande dæmper.

Og Natten kommer; alle Farver dør
— Fyret blinker paa Trekroner —
en enlig Lygte lyser fra Dragør,
mens Byen staar i Elverslør
af Lys og Toner.

Men Sundet hviler farveblegt i Ro
— Bølgeskvulp mod Fortets Stene —
Til dig, min elskte, bygger Tanken Bro:
Traversens Bænk har Plads til to
— og jeg er ene!

Paa Vagt.

Oppe paa Flagtraversen
stod jeg med draget Væрге
og saa mod Solen, der sank
bag Skyernes truende Bjærge,
stirred mod Byen derinde,
min Barndoms, min Ungdoms By,
og drømte mig hjem som Slider
i Kvældens Frihed paa ny.

Da klang under nordre Skanse
Retrætens skingrende Toner
— og alt blev pludselig tyst
bag Fortets Kæmpekanoner.

Men svagt der lød fra en Stue
— og trylled mig Sind og Sans —
et Par melodiske Takter
som Slut paa en gammel Dans.

Ja, kun et Par simple Takter
— og Fortidens glade Minder
hvirvlede op, og jeg stod
saa rank, med blussende Kinder
og følte mig ung og fyrig
og aandede stærkt og frit:
Jeg mærked en Kvindes Legem
attraaspændt imod mit.

Jeg saa i et dugget Øje,
der trygled om Favntags-Stunden;
jeg mærked om Nakken en Arm
og dvælende Kys paa Munden.

Dvælende Kys, der døde.
Det brændte som Ild mit Blod.
Der stod jeg paa Flagtraversen
Og skjælv fra Isse til Fod.

— Jeg vaagned. De sov dernede
i Køjernes Sejldugsskuder,
hvor Gitrene slutter saa tæt
for Kassematternes Ruder.
Jeg saa paa min vaade Klinge
saa inderlig sløvt en Stund,
mens Regnen piskede i Strømme
henover det mørke Sund.

Dødsdømt.

Tak Død! Du aabned mit Fangebur:
Endnu et Glimt af den fri Natur,
af Medlidstaarer, af Folk som le,
mens vildt i Graad jeg maa briste
— af Frygt for Døden, I tror maaske?
Ak, om I vidste!

Nej, jeg har længtes mod dette Skud,
der sletter Brøden og Livet ud,
mod Højtidstunden paa dette Sted.
da vel mit Hjerte skal briste,
men Rædslen tie . . . et Blund i Fred!
Ak, om I vidste!

Ja hæv kun Bøssernes blanke Løb!
Hvor fik I Vildtet for bedre Køb!
Hvem maaler Angsten, naar Sol i Øst
til tusind Haab kunde friste?
En Verdens Kvide bor i mit Bryst!
Ak, om I

Sang paa Kvisten.

I.

Nu synker Nattens velsignede Ro
paa Husenes skumle Rader;
Lygternes gule, døsiges Skær
over de stille Gader;
døende Fodtrin; Slummer; Fred.
— Igennem Stilheden toner ned
en Sang der oppe fra Kvisten.

Sang? Jo vel har de Raad til Sang,
Fatter og Børnelaget,
skønt Nøden finder dem Gang paa Gang
deroppe højt under Taget.

Men faar de Nøden en Stund paa Flugt,
da klinger atter saa rent og smukt
den venlige Sang paa Kvisten.

Og helst de synger hver eneste Kvæld,
de flinke smaa Dilletanter,
og Fatter blander sin dæmpede Bas
imellem de lyse Diskanter;
og tidt den tænder et Trylleskær
af glade Øjne og Juletrær
— Børnenes Sang paa Kvisten.

Jeg elsker Sangen, men ej dens Ord,
for det er kun Strandbergske Viser
— magre Retter, hvor just der er Trang
til sunde, kraftige Spiser.
Flade Ord, som ej Hjertet kan naa
— og dem skal de tære i Aaringer paa,
de Sangere smaa paa Kvisten.

Der burde skrives de lødige Vers
for disse klingende Stemmer
— om Lykkejubil og Længselsgraad —
blot noget, de aldrig glemmer.
Men hvem har Guld til Fattigmands Bord?
O havde den bare lidt rigere Ord,
den fattiges Sang paa Kvisten!

II.

Strandbergske Viser, naar Sjælen faar Trang
en Kvæld til et Ord af den gudfødte Sang,
til Flugt mod de blinkende Stjerner —!
Skam jer, Poeter! at aldrig I saa
den rigtigste Vej, Eders Sange bør gaa:
til Arbejderbyens Kaserne.

Men helst vil I under Paladsernes Spir
i Glansbind og Guldsnit, paa lækkert Papir,
til Hvil i de smaa Boudoirer.

Ak, aned I bare den vældige Klang,
der bærer og løfter den ringeste Sang
fra Arbejdets luvslidte Skarer.

Mon aldrig I øjned en Krigsinvalid,
der drejed sin Kasse ved Fyraftenstid
derude, hvor Slidet har hjemme?
Hvor lytter de alle! Den usleste Dreng
kan fløjte saa sikkert det sidste Refræng,
og hele Kvarteret faar Stemme.

Og banker I bare paa Slidernes Port
en Aften, naar alle har Dagværket gjort
og rigtig for Sangen er stemte —
ja saa skal I høre, hvor rigt de har Raad
til aandeløs Lytten, til Jubel og Graad
fra Kælder og helt op til femte.

Søvnløs.

Jeg frygter Nattens stille Stund,
naar hvert et Lys er slukt,
og Søvnens skænkes tryk og sund,
mens selv jeg ligger uden Blund
— saa mange triste Tanker
faar Søvnens Fred paa Flugt.

Saa mange Tankers tavse Ve
i Nattens Mulm er gemt.
Det er, som strenge Øjne se
ransagende mit Liv og le
ved hver en Ungdoms-Brøde,
jeg troede gemt og glemt.

Hver Mulighed, jeg drev paa Grund,
hvert Favntag, sygt og vildt,
hver øde Drøm, hver daadløs Stund
de hvisker nu med sorghvid Mund
fra Mørket hæst imod mig
et trøstesløst: Forspildt!

Aftenstemning.

Nu slukkes Solens Flammer
i Tasmørkets Flod —
bag Skovens sorte Stammer
Solnedgangens Blod.
Over de dunkle Kroners
vindfødte Gys
Stjernemillioners
tindrende Lys.

Op af Dalens Gryde
vælder hvidlig Em
— men ingen Lyde
fra Menneskers Hjem.

Alle trætte Sjæle
i Tvivl eller Tro
mister deres Mæle
og ganger til Ro.

Hver et Hjertes Kvide
slumrer ind og dør
under Taagens hvide
bølgende Slør.
Natten bringer Naade:
dens kølige Mund
kysser de vaade
Øjne i Blund.

En fløjtende Trille
fra en fjeret Sangers Bo
— og Jorden hviler stille
i tryk og fredfuld Ro.

Hver skvulpende Vove
slumrer stille nu
— kunde jeg sove
fredfuld som du!

Ved Solnedgang.

Skyggerne længes bag Byens Kaserne,
Fløjterne hvine til Fyraftensfred;
højt ser paa Himlen de kølige Stjerner
Solen i glødende Skyer gaa ned.
— Du, som har hungret mod Lys i dit trange,
solløse Bur om en sløvende Dont
— ud, naar det kvælder! og prøv paa at fange
et eneste Glimt af en Guld-Horisont!

Dagen igennem Tanker og Minder
tav i dit Hjerte som Fugle i Bur.
Lad dem nu flyve! og sagtens de finder
Vej imod Skyernes glødende Mur.

Fremad de kvidrer i susende Baner
— spilede Vinger i Solbaalet sner —
ogsaa dit Mismods stækkede Svaner
vil prøve de sorte, de blodige Fjer!

Hjertet det er en forunderlig Rede
— Plads for de fjerede, gamle som ny —
og naar om Natten du drømmer dernede
trygt i den rolige, slumrende By,
tyst vil de flyve til Reden den store,
tie en Dag ved dit Slid og dit Slæb.
Men naar det kvælder igen, vil du spore
de rivende Klør og de kvidrende Næb.

Musen.

Han sad i sin Celle, sløvet og krum,
og saadan sad han saa tidt. —
Derude i Hvælvingens øde Rum
dundred Konstablens Skridt.

Sporerne klirred og Sinkerne klang
i samme langsomme Takt —
med draget Værge gik Dagen lang
Konstablen derude paa Vagt.

— Han sad og stirred — et Menneskedyr
bag Fæstningens Mure gemt.
Hans Fortid var som et Æventyr,
han næsten helt havde glemt.

Hvorfor han sad der bag Bolt og Slaa —
hvornaar han atter blev fri
— det ofred han aldrig en Tanke paa,
Tankernes Tid var forbi.

En Gang de hvirvled i sælsom Dans
og hidsed hans hede Blod,
saa Øjnene brændte med luende Glans
af Vildhed, af Trods og af Mod.

Men saa blev de stille. Hans Blik blev mat,
og Aarene gustned hans Kind.
Det første Mulm af den evige Nat
hylled hans Tanker ind.

Han sad og stirred — da rasled det tyst
under Halmens fugtige Straa,
og for første Gang i sit sjunkne Bryst
han hørte sit Hjerte slaa.

En Mus, en lille, gled uden Lyd
hen over Gulvets Cement —
hans Tanker vaagned, han følte en Fryd,
han aldrig før havde kendt.

Undrende saa' han, hvor vævert den gled,
den lille mærkværdige Gæst,
mens Krumme for Krumme han kastede ned
af Brødet den sidste Rest.

Og Musen standsed sin søgende Fart
og tyed til Krummerne hen
og gnaved og gnaved — da Gulvet var bart,
den saa paa sin lænkede Ven.

En vaagen Frygt i dens Øjne laa,
som kendte den ikke til Fred.
Hans Lænke klirred — til Halmens Straa
straks fôr den pilsnart af Sted.

Han tæmmed dens Frygt. Hver Dag, der kom,
fik dem paa nærmere Fod.
De to, de havde en Verden, som
ingen andre forstod.

Saa tidt, naar Musen paa Bordet sad,
og han med lysere Sind
for Vennen skilte Krummerne ad,
faldt hundred Tanker ham ind.

For Musen var Cellen en Verden stor,
hvor ingen kendte til Nød —
en vældig Flade hans lille Bord,
en Rigdom hans fattige Brød.

For ham var Cellen kun snæver og trang,
han havde jo maalt den saa tidt,
frem og tilbage, mens Lænken klang
og klirred ved hvert et Skridt.

Og Dagene gik, og Aaret det randt,
før ret han fik tænkt sig om.
Men saa kom Sorgen: Musen forsvandt
sporløst som da den kom.

Hans Dag blev øde, hver Glæde slukt,
og Natten foruden Fred —
det var som Musen før paa sin Flugt
tog alle hans Tanker med.

Han søgte i Drømme dens Spor saa vidt,
langt over Fæstningens Mur,
hvor Kirkerne lyste som skinnende Kridt
i den glade Sommernatur.

Han søgte mellem det ringlende Korn
og i Skovbundens mossede Muld,
mens Maanen løfted sit hvide Horn
for Dagens rindende Guld.

Han søgte paa Vejen, hvor Kærren skar
i Støvet sit dybe Spor,
og mærked næppe, at frem det bar
mod en Landsbys fattige Jord.

Som der han lusked, en fredløs Ræv,
i den sildige Sommerkvæld,
han saa' en Rønne, gammel og skæv,
med Ryg mod en Bakkes Hæld.

Røgen hvirvlede fin og blaa,
der var Lys bag Vindvernes Glar
— som i et dræbende Lyn han saa'
først rigtig nu, hvor han var.

Mit Hjem! — en Klang, hvori Taarer gror
med Glans af en Gensynsstund —
— men ak, et saare fortvivlet Ord
i en graahaaret Fanges Mund!

— I Cellen, som før var tavs og stum,
der jamrer det nu saa tidt,
mens ude i Hvælvingens øde Rum
dundrer Konstablens Skridt.

Slider-Andagt.

Du trætte Sjæl, der higer
mod Nattens dybe Fred —
nu er jo Solen sunken
blodrød i Vesterled —
nu dør hver Sang i Skoven,
hvert sagte Skvulp af Voven
— nu er der Fred paa Jorden som foroven.

O stands i Natten stille,
den gør dig karsk og tryg,
og drag kun dybt din Aande
og ret din brede Ryg!

og glem, hvad Dagens Stunder
saa kæmpe og gaa under
— i denne Stund en Verdens Sorger blunder.

Hvor er den vid og dejlig,
den maanelyse Jord!
Og hæv dit Blik mod Himlens
de klare Stjerner Kor:
de blinker og de glider
ad Himmelhvælvets Sider
i samme Spor som i de ældste Tider.

Og naar dit Øje slukkes,
og alt dit Slid er endt,
er alle disse Stjerner
som nu paa Himlen tændt.
Fjernt fra dit dunkle Leje
med samme Glans i Eje
de vandrer evigt deres lyse Veje.

Held dig, i Fald du spored
en lønlig Trang og Drift
at tyde Guddomsgaaden
i Himlens gyldne Skrift!
Og selv om denne Gaade
du aldrig dog kan raade
— held dig, hvis did op dine Længsler naede!

Fragment.

Hver Længsel i mig hinged dig imod:
dit skønne Legem, Hudens varme Blod,
dit dybe Blik, et Stjernehvælv at tyde,
og Haarets brune, brede, kruste Flod,
det lette Aandedrag fik til at flyde
saa dejligt mod en Skulder uden Lyde.

Og denne Duft af Barnets friske Hud,
berusende som Duft af Muld, der rummer
i svangert Skød og endnu halvt i Slummer
de første hvide, ufuldbaarne Spirer,
der higer tyst mod Solens Kærtegn ud.

Og Haanden — ak den lille kære Haand
med saare Spor af Dagens strenge Yrke
med Naal og Traad, de tusind snelle Sting.
En lille fattig Haand foruden Ring,
saa øm og ydmyg og foruden Styrke,
naar varm og blød den strøg mit Haar og Skæg.
Og husker du, hvor trygt i min den tøved,
naar lænet mod dit Kammers nøgne Væg
vi sad i Drøm, og ubevidst jeg prøved
de lyserøde Negles skarpe Æg.

Og i dens Blod, jeg mærked stille banke,
jeg aned hver din dybest gemte Tanke
og hvert et Slag, dit lille Hjerte slog —
til bly din Kinds det dybe, 'varme Skær
fortalte, Nattens søde Stund var nær. —

Den unge Enke.

Sov sødt, min dejlige Dreng, sov ind,
trygt i din dunede Rede!
Sagte suser Aftenens Vind,
og Solen forlængst er nede.

Og ingen Lyd fra den tavse Vej
med Lindenes duftende Grene —
en Stilhed, ak, som var du og jeg
i Verden ganske alene!

I Lampens rolige, gule Skær
smiler de buttede Kinder,
mens tyst de kommer mig hidsende nær,
min Kærligheds hede Minder!

Thi gennem Vindvet den lune Luft
vifter den rolige Flamme
og fylder Stuen med dejlig Duft,
— og Duften er altid den samme!

Den Duft af Linde mit unge Blod
saa mangan en Kvæld har fristet —
ingen anden som den forstod
at minde mig om, hvad jeg misted.

Og under Timernes sagte Drys
i Kvældens Stilhed herinde
jeg hører Lyd som af tavse Kys
under de grønne Linde.

Og Længslerne sender saa vide Bud
— komme nu, hvem der end vilde!
Hver Attraa raaber hungrende ud
i Nattens duftende Stille!

Men ser jeg blot over Vuggens Rand
de røde, velsignede Kinder,
saa slukkes straks hver tærende Brand,
og alle Drømme forsvinder.

Sov trygt, min dejlige Dreng, sov ind!
Jeg vaager tro ved din Rede,
naar vidt den dufter, den grønne Lind,
og Solen forlængst er nede.

Trappen.

Ned til en Gyde,
hvor Solen sjælden ler,
gennem en Gang,
hvor det regner og sner —

op til en Mængde
forhutlede Hjem
— med Kakkelovnsrøg
gennem Døre paa Klem,

med Flyttedagsskrammel
saa tidt i Bekneb,
med Væggen snavset
af mange Hænders Greb

bælgmørk og snæver
den snor sig ud og ind
— Trappen med de mange,
altfor mange Trin. — —

Og Trappens Trin er skæve
og hulede og slidt:
af mange smaa Træskos
springende Skridt,

af dødtrætte Fodtrin
mod Fyraften-Ro,
af Lægens Galoscher
og Stævningsmandens Sko,

af Betjentens blanke Støvler,
og af Husværtens Fjed,
naar nogen deroppe
slet ingen Udvej vèd,

af slingrende Raven
i en sanseløs Rus
— Trappen i Armodens
altfor dyre Hus!

Aften.

Dagen dør i Guld og Rødt —
hav Tak hvert Hjerte, som mildt har mødt
en Sjæl, der stod paa segnende Skred
i Dagens støvede Stævne!
Naar Dagen øjner lidt Kærlighed,
har Natten intet at hævne.

Dagen dør i Guld og Rødt —
hav Tak hver Haand, som har lagt sig blødt,
hvor Sorgen furede dybt og stort
saa mangan ludende Pande!
De Hænder aabner Aftenens Port
til Hvilens fredlyste Lande.

Dagen dør i Guld og Rødt —
hav Tak hver Mund, som en Mund har mødt
i Elskovsjubel for første Gang
med Læber hede og røde!
Der vælder Lys og der vaagner Sang
i Kyssets dvælende Møde.

Dagen dør i Guld og Rødt —
hav Tak hver Blomst, som har duftet sødt
ved Vejens Kant og i Hegnets Ly
og bag Sygekammerets Rude!
Din duftende Aande lever paa ny
i Aftenbrisen herude.

Dagen dør i Guld og Rødt —
hav Tak hver Fugl, som en Sang har født
i Skovens Skygge, i Sol paa Vang
og i Byens fattige Gyde!
Den lever endnu som en dæmpet Klang
i Aftenens tusind Lyde.

Dagen dør i Guld og Rødt —
hav Tak, du Stjerne, mit Blik har mødt,
hvor Himlen klarer i køligt Gys,
og hvor alle Vindene sover!
Skin ud, du blinkende Ædelstenslys,
paa Lufthavets røde Vover! .

Serenade.

Slumrer du, elskte, med Smil om Mund,
med Maaneglans om dit dejlige Hoved?
Husker du ej, det er Mødets Stund?
og husker du ej, hvad du loved?
Natten, den straalende hvide,
har Elvertaagens viftende Slør
over sit kølige Bryst.
Vaagn op, Zerlina! Det er paa Tide,
at tyst du triner fra Taarnets Dør
til Favntagets Lyst.

Zerlina!

Drømmer du, elskte, med Smil om Mund,
med Maaneglans om dit dejlige Hoved?
Bølger din Barm i det lette Blund
ved Tanken om alt, hvad du loved?
Mærker du Kyssene gløde
din Nakkes Marmor? — Kærlighedsord
bor bag din blussende Mund.
Vaagn op, Zerlina! Det første Møde
er Fyrstevinen paa Livets Bord,
den fejreste Stund.

Zerlina!

Kommer du, elskte, med Smil om Mund,
med Maaneglans om dit dejlige Hoved,
yndig og frisk af det korte Blund,
og holder alt, hvad du loved?
Attenaars-Blodet skal gløde
i skælvende Favntags vuggende Fred,

Elskovens evige Lyst
— til Dagen kommer, den gyldne og røde,
og støder sit Sværd til Fæstet ned
i Nattens Bryst.

Zerlina!

Det banker —

Den første Sne saa fin og hvid
i Fog paa Vej og Gade,
den varsler ind en stille Tid
for Hammer og for Spade,
en Trængselstid for tusind Hjem,
hvor Nøden holder Dør paa Klem
for Raab af sultne Munde,
hvor alt, hvad Somrens Flid hjalp frem,
gaar hjælpeløst til Grunde.

— Men du, for hvem den første Sne
har Skønhed ubeskaaren,
for hvem Kaminens Ild vil le
saa lystigt langt paa Vaaren,

for hvem den første Vinterdag
har Bud om mangt et festligt Lag
og mange Hyggens Tanker
— o rejs dig af din Ro og Mag,
hvis det paa Døren banker!

En Armod, tung og uforskyldt,
har set din blanke Rude,
og halvt af Haab og Mistro fyldt
den staar maaske derude.
Saa tung en Kamp den først har stridt,
før Nøden drev dens Vej saa vidt
med Haanden bønligt fremme
— o lad den se ved første Skridt
dit gode Hjerte hjemme!

Thi om du gav med Dørens Smæld
den Haansord kun i Møde,
— da kommer vel en ensom Kvæld,
hvor alt er tavst og øde

med sære Lyd af Nattens Vejr,
og angst du mærker, klart og nær,
en Lyd paa Dørens Planker:
du blegner ved din Lampes Skær
— det banker — hys — det banker!

Da vogt din Dør og vogt din Mund!
Det varsler ilde Møde:
du ved, saa silde kommer kun
de døde — ja, de døde.
De kommer med den sidste Sne,
naar Livet snart igen skal le
bag Vaarens grønne Ranker
— det er de ikke hjulpnes Ve,
der tyst paa Døren banker.

Paa Hjemvejen.

Det fløjter til Hvile paa Rubens Fabrik,
de aabnes, de knagende Fløje;
og Ugen er gaaet, som Ugerne gik,
bag Væven i Slid og i Møje.
Men Børnene ude paa Fortovets Kant,
de husker saa meget og husker saa grant,
hvad sagtens I gamle kan glemme:
Et glædeligt Nytaar! — »Javist, det er sandt,
de holder jo Nytaar derhjemme!«

Du ler til din Dreng, og du gemmer saa tyst
hans lille velsignede Næve.
Hver bankende Uro faar Fred i dit Bryst
som alle de stilnede Væve.

Hver Tvivl, du har fanget — hvert Haab du har mist'
— hver Sorg, som du bar til din fattige Kvist,
i Tankernes Lyskreds skride.
Du glemmer al Fortidens Kummer og Brist
for Drengen, der gaar ved din Side.

Var tidt du mod Drengen lidt streng og lidt slem,
du slog ham dog aldrig i Blinde.
Nu luner hans Haand du saa trofast i Gem,
og trofast den hviler derinde.
Og medens I gaar til jert fattige Bord,
hvor Fadet er lille, og Sulten er stor,
og Retterne aldrig de mange —
saa iler din Tanke ad fremmede Spor
paa Farter saa lyse, saa lange.

Blev Ryggen lidt bøjet, før Haaret blev hvidt,
blev Vingen skudt ud af din Tanke
— hos ham vil du vogte hvert modnende Skridt,
det sunde, det stærke, det ranke;

for ham vil du pløje, for ham vil du saa,
for ham vil du jævne, saa langt du kan naa,
hver standsende Hindring paa Vejen,
til ham vil Du vinde, hver Ret du kan faa,
— thi Fremtidens Ret er din egen!

Og Menneskestrømmen haster forbi,
du skimter din Kvist i det fjerne —
og Stemningen bærer dig glad og fri
derind i den skumle Kaserne.

I Kaadhed du løfter hans smidige Krop
og entrer til Vejrs i en kluntet Galop.
— »Men Fatter dog, for et Bulder!«
»Ti stille Mutter! Og Fløjdøren op
for Fremtiden her paa min Skulder!«

Vintersol.

Der er Solskin over Staden,
vinterlig og hvid,
og det lysner over Gaden
som ved Foraarstid.
Solen ler i alle Ruder,
ogsaa lidt i min,
mens jeg bleg paa Sengens Puder
glatter Lagnets Lin.

Vaar! jeg længes mod dit Komme,
som mod Frelsens Stund:
saa er alle Smerter omme
i et roligt Blund,

og som vækket fra de døde,
karsk og glad i Sind,
skal jeg mærke Roser gløde
paa min hvide Kind.

Glædens grønne Hvælv du bygger
efter Vintrens Tugt. —
Du vil jage Dødens Skygger
og min Angst paa Flugt.
Og i Duft af Hyacinter,
du til Liv har budt,
vil du bøde, hvad en Vinter
mod mig har forbrudt.

Tvivler I? Aa, lad mig drømme
lidt i Solens Skin.
Aabn og lad de hvide Strømme
vælde varmt herind!

Hver en Straales blanke Klinge
dufter som Viol —
er det Vaarbud, du vil bringe,
blide Vintersol?

Grænsebonden.

Sindig i Ageren
gaar han derude,
følger i Furen
støt de træge Stude,
mens Plovjærnet skærer
det stenede Muld
og klirrer som Høstens
fattige Guld.

Men nede ved Skellet,
før Studene vender,
samler han paa Grebet
de barkedede Hænder

og stirrer i Tanker
og glemmer sin Dont:
Er Himlen ogsaa lav
— der er vid Horisont!

En tred've Aars. Vane
den: mod Syd at stirre,
før i næste Fure
Ploven skal klirre.
En tred've Aars Tanke,
fyndig og kort:
Landet dernede,
det var èn Gang vort!

Ikke en Stemning,
født af Vinens Hede
— den ligger og ulmer
lidt dybere nede;

kender ej Festtalens
frasede Sprog
— den er tavs i hans Hjertes
luneste Krog!

Den følger ham lydløst,
hvor saa end han vanker:
i Fyraftnens jævne,
stiltfærdige Tanker,
i Hjemvejens Hjulspor,
i Lade og Lo
— den nagende Tanke,
der aldrig fik Ro!

Men nede fra Sønder
spejder mangt et Øje
mod Græsebondens Gaard
mellem lyngklædte Høje.

Toldfrie Tanker
gaar fra Ven til Ven
med Haab, at de skilte
skal samles igen!

Saa gaar han og spejder
bag Ploven derude,
sindig i Furen
bag de træge Stude.
Han spejder mod Stunden,
da Vilje bli'r Magt
— Grænsebonden
paa Grænsevagt!

Til Værge, Bonde!

Farlige Fjender
— vogt dig, Grænsebonde! —
sniger om din Gaard
paa den lydløse Ronde,
daarer din Kvinde
og stjæler Hjemmets Fred
— til Værge, Bonde!
hug dem ned!

Mens du gaar bag Ploven,
med hellige Miner
de hænger paa din Gaard
deres sorte Gardiner,

mørkner din Stue
og din Kvindes Fornuft
— til Væрге, Bonde,
for Lys og for Luft!

Og Børnene sidder
i Krogene skræmte;
for drævende Salmer
er Haabets Sange glemte;
sjælden en Tanke
mer mod Grænsen naar
— ilde du vogter
din ensomme Gaard!

Før kom fra Sønder
i Flok de til Gæste;
af Fadet og Kruset
bød du dem det bedste,

højnede Haabet
med Sangens djærve Sprog
— styrkede drog de
til Kamp under Aag.

Siden, ak siden —
Vennebaand er sprængte,
trindt ligger Gaardene
mørke og stængte.
Et sløvende Livssyn
skrev Kors paa deres Dør.
Til Værge, Bonde!
— du har værget dig før!

Styrk dem dernede,
som før du har styrket!
Dyrk saa den Gud,
dine Fædre har dyrket!

Vogt dig for Mørket
bag stængende Hegn!
Vig ej en Fodsbred
— selv for Korsets Tegn!

Det gælder Nationens
dyreste Værdier,
naar Salmerne toner,
saa Folkesangen tier!
En Mørketro vil myrde,
hvad du til Lyset stred
— til Væрге, Bonde!
hug den ned!

Fyraften.

Naar Dagen igennem du trolig har slidt
for Brødet til Dagen og Vejen,
saa styrer du hjemad de rolige Skridt,
thi Kvælden, du ved, er din egen.
Men Kvælden er kort kun og Hjemvejen lang
— lidt fortere Gang!
derhjemme de har til din Fyraften Trang.

Og har du saa vekslet de vanlige Ord
og sidder fortøjet i Havnen
med Piben i Munden og Kruset paa Børd
og Drengen og Tøsen i Favnen,

saa giv dem dit Hjertes de lødigste Fund
— ikke til Blund,
til Liv skal du bruge din Fyraftenstund!

Lad Livet kun tumle sig muntert og frit
i Ly bag din dækkede Rude
— men hører du Drøn af marcherende Skridt
af Tusinder Fødder derude,
og gælder det Frihed og Kaar for dit Slid
— op da og strid!
til Kamp skal du bruge din Fyraftenstid!

Men krøges din Nakke, og hvidnes dit Haar,
og skælver de barkedede Hænder,
og mærker du sorgfuld, at Vejen den gaar
mod Dybder, som ikke du kender —
har ærlig du virket, saa vidt som du vèd
— den Sol, der gaar ned,
vil lyse dig Vej til en Fyraftens Fred!

